

CDA

ZIJ AAN ZIJ

met elkaar, voor elkaar

Verkiezingsprogramma

2022 - 2026

CDA Nijkerk - Hoevelaken

INHOUD

1. INLEIDING	3
2. WELZIJN, ZORG, JEUGD EN SPORT.....	5
2.1. Het sociaal domein	5
2.2. Sport.....	10
3. WONEN EN WOONOMGEVING	12
4. WERK, BEDRIJVEN, WINKELS, DUURZAAMHEID EN RECREATIE.....	18
4.1. Economie en bedrijfsleven	18
4.2. Duurzaamheid	20
4.3. Recreatie	22
5. LEEFBAARHEID, VEILIGHEID EN HANDHAVING.....	23
6. LOKAAL BESTUUR	26

1. INLEIDING

Met genoegen presenteren wij u het verkiezingsprogramma 2022 - 2026 van het CDA in Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken met de titel *ZIJ AAN ZIJ, met elkaar, voor elkaar*.

Wij ervaren het gemeentebestuur en de gemeentepolitiek bij uitstek als een podium waar gewerkt wordt aan onze samenleving en aan alles wat dicht bij de mensen staat. Juist daarom wil CDA Nijkerk-Hoevelaken met een krachtig en enthousiast team in de gemeenteraad een bijdrage leveren aan de invulling van onze samenleving én weer deel uitmaken van het college van B&W. In dit programma leest u onze visie voor de komende jaren, als basis waarmee wij aan het werk willen en wat wij willen inbrengen. Wij realiseren ons daarbij dat een programma nooit volledig kan zijn en voortdurend getoetst moet worden aan datgene waar we met elkaar invulling aan willen geven.

Het CDA is een brede, open christendemocratische volkspartij, geworteld in alle lagen van de samenleving. Daarom biedt het CDA ook in onze gemeente plaats aan veel verschillende mensen. Iedereen binnen onze partij is actief vanuit een eigen bijzondere overtuiging. Veel CDA'ers staan midden in de samenleving, waarbij we altijd de dialoog met iedereen in die samenleving zoeken. Bij ons staat de gemeenschap centraal, met betrokkenheid van mensen bij hun omgeving, hun kerk, hun school, hun bedrijf, hun sportvereniging. Het CDA kiest voor een samenleving waar we met elkaar de verantwoordelijkheid dragen voor de gemeente waarin we leven.

Wij gaan uit van een christelijke mens- en maatschappijvisie. Dat betekent dat mensen vooral tot persoonlijke groei komen door verantwoordelijkheid voor elkaar te nemen en te leven in het besef dat we bij elkaar horen. Als iedereen verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven en dat van anderen, vormen we met elkaar die samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar er zorg is voor de kwetsbaren. Onze leidende uitgangspunten zijn: solidariteit, rentmeesterschap, publieke gerechtigheid en gespreide verantwoordelijkheid.

De overheid is er om samenleven mogelijk te maken. Met de hulp van de overheid moet de menselijke maat weer zichtbaar en voelbaar zijn. Elkaar ontmoeten, elkaar aanspreken, elkaar ondersteunen en samenwerken. Dit proces ondersteunt een vitale samenleving en met de uitkomsten hiervan moeten en willen we aan de slag. Juist daarin ligt dan ook een taak voor de gemeentelijke politiek en het bestuur. Het CDA wil meer ruimte en verantwoordelijkheid geven aan deze samenleving. Iedereen moet daarin een rol kunnen hebben en worden gehoord. Het gemeentebestuur is er immers niet alleen van hen die zich thuis voelen in overlegstructuren en de wegen kennen.

Het CDA wil daarom een gemeentelijke organisatie waar goede communicatie en het zich dienstbaar opstellen hoog in het vaandel staan. Niet slechts het toepassen van bestaande regels, maar ook vooral communicatieve en sociale vaardigheden zijn voor ieder die de gemeente vertegenwoordigt van groot belang. Dit vraagt om een direct en nauw contact met de samenleving, zodat iedere inwoner zich begrepen kan voelen in het contact met de gemeente.

Ruimte geven aan een vitale samenleving is niet hetzelfde als het afwentelen van verantwoordelijkheden. Natuurlijk zullen het stellen van regels en het uitvoering geven aan beleidsdoelen altijd instrumenten voor de gemeente zijn, omdat een goed werkende samenleving ook behoefte heeft aan duidelijkheid en ordening. Per situatie en per onderwerp zullen politiek en bestuur moeten bepalen welke rol voor de overheid is weggelegd. De gemeente moet inhoud geven aan haar primaire taken zoals onder meer sociale voorzieningen, een goede infrastructuur, een beheerst en verantwoord uitgavenpatroon, goede zorgfaciliteiten, onderwijs, openbare orde en veiligheid en sportfaciliteiten.

Het CDA hecht aan een open en goede discussie in de gemeenteraad. Dat hoort het podium te zijn waar alle initiatieven uit de samenleving samenkomen en inhoudelijk besproken kunnen worden. Zoals wij dat ook in de voorbije jaren hebben gedaan, zullen wij er de komende jaren met ons team alles aan doen het CDA-geluid in de gemeenteraad naar voren te brengen en uw en jouw belangen te vertegenwoordigen. Wij zien daarnaar uit en rekenen daarbij ook op uw en jouw inbreng.

2. WELZIJN, ZORG, JEUGD EN SPORT

2.1. Het sociaal domein

De gemeente kampt al jaren met grote, oplopende tekorten in het sociaal domein, met name in de jeugdzorg en de WMO. Dit komt deels doordat de landelijke overheid bij de decentralisatie van het sociaal domein heeft bezuinigd en nog steeds beperkt budget beschikbaar stelt voor de gemeente om deze zorg te leveren. Maar de gemeente moet ook de hand in eigen boezem steken: de afgelopen jaren is er op het sociaal domein geen enkele significante bezuiniging gerealiseerd, terwijl de tekorten alsmaar opliepen. De voorgestelde bezuinigingen werden niet gehaald door een te ruime toepassing van het beleid met daarin een te groot pallet aan zorgaanbieders en contracten, te weinig gegevens en daarmee te weinig mogelijkheden om te sturen op de kosten. Dit zorgt voor een enorme druk op de gemeentelijke begroting en leidt ertoe dat op termijn het leveren van zorg onder druk komt te staan. Daarom wil het CDA nu duidelijke keuzes maken, waarbij aandacht voor elkaar, het inzetten van bewoners en het inzetten op controle centraal staat.

Een sterke samenleving

Om de stijgende zorgkosten te remmen en te voorkomen dat mensen onnodig een beroep doen op zorg wil het CDA de nadruk leggen op preventie: door vroegtijdig in te grijpen kan voorkomen worden dat inwoners zwaardere zorg nodig hebben. Preventie is wat het CDA betreft breder dan slechts vroegtijdig zorg leveren en vraagt om een cultuuromslag. Het gaat om het versterken van sociale contacten en het leggen van verbindingen tussen mensen, oftewel het versterken van de samenleving. Wanneer mensen zich in een sociaal netwerk bevinden, zijn zij gelukkiger en kunnen hulpvragen vroegtijdig gesignaleerd worden. Ook kan het sociale netwerk vervolgens een rol spelen in het oplossen van deze hulpvragen. Een sterke samenleving zorgt dus voor minder zorg en daarmee ook voor minder zorgkosten. Het CDA wil zich daarom richten op een ABC: Aandacht, Bewoners en Controle:

A) Inzetten op Aandacht

Aandacht voor elkaar hebben is essentieel in een sterke samenleving.

Wanneer we ervoor willen zorgen dat mensen hulp vinden in het eigen netwerk, in plaats van bij professionele zorgaanbieders, dient allereerst gezorgd te worden dat deze netwerken kunnen ontstaan. Dit gebeurt niet meer vanzelfsprekend: in toenemende mate is er sprake van eenzaamheid en individualisering.

Volgens het CDA moet de gemeente zich dan ook richten op het faciliteren van ontmoeting. Dit kan door het faciliteren van laagdrempelige buurtvoorzieningen en ontmoetingsplekken. Essentieel hierbij is dat ruimte wordt gegeven aan bewonersinitiatieven. De gemeente moet

een visie opstellen over hoe zij omgaat met buurt- en wijkinitiatieven gericht op ontmoeting en welke voorwaarden van toepassing zijn om een initiatief in aanmerking te laten komen voor (financiële) steun vanuit de gemeente.

B) Inzetten van Bewoners

In onze gemeente bestaan er op wijkniveau al mooie initiatieven die gericht zijn op ontmoeting en die vrijwel geheel 'draaien' op de inzet van vrijwilligers. Een goed voorbeeld hiervan is het Paashuis. Dit soort buurthuizen zorgt ervoor dat bewoners elkaar ontmoeten en dat er sociale relaties ontstaan. Hierdoor weten mensen elkaar eerder te vinden wanneer het gaat om het aanbieden van lichte zorg, die nu vaak door professionele (zorg-)aanbieders wordt verzorgd. Ook is het een plek waar mensen zich op hun gemak voelen en eerder genegen zijn vroegtijdig hulp te vragen. Door op deze plekken inwoners laagdrempelig kennis te laten maken met bijvoorbeeld Schuldhulpmaatje of Sigma¹ worden hulpvragen afgehandeld voordat zij escaleren. Essentieel is dat zulke initiatieven vooral met de wijk zelf ondernomen worden. Wat het CDA betreft moet de gemeente deze initiatieven (financieel) ondersteunen en moet er actief gekeken worden of deze initiatieven ook naar andere wijken uitgebreid kunnen worden.

Daarnaast zijn er veel meer initiatieven die eraan kunnen bijdragen dat hulpvragen niet automatisch naar professionele hulpverleners worden doorgestuurd, zoals steunouders, mama-café, buddy-projecten, kerken, buurthuizen en jeugd- en jongerenwerk. Zij zijn een belangrijke schakel in het signaleren van lichte zorgvragen en kunnen eraan bijdragen dat deze vroegtijdig afgehandeld worden, waardoor escalatie wordt voorkomen.

Daarom wil het CDA uitdrukkelijk niet bezuinigen op deze lokale instellingen. De kosten van deze instellingen zijn relatief laag en hebben een groot preventief effect. Vooral daar waar de tekorten het hardst oplopen, dient bezuinigd te worden én niet bij de lokale partners.

C) Inzetten op Controle

Om zorguitgaven, vooral in de jeugdzorg, terug te kunnen dringen is controle over de uitgaven, zowel lokaal als regionaal, cruciaal. Zeer lichte zorg, die voor de decentralisaties niet vergoed werd, wordt nu vaak wel vergoed door de gemeente, maar wordt niet altijd bekostigd vanuit het Rijk. Dit zorgt voor een forse toename van het aantal kinderen met lichte vormen van ADHD, faalangst, dyslexie en andere klachten. Het is maar de vraag of dit soort lichte problemen professioneel opgelost moet worden. Sommige lichte problemen horen bij het leven of zijn binnen het eigen sociale netwerk ook zonder professionele hulp op te lossen. Niet iedere afwijking is ook een aandoening die genezen moet worden.

De vraag naar professionele ondersteuning is vrijwel oneindig. Daarom is begrenzing noodzakelijk. Het CDA wil dan ook een afwegingskader jeugdzorg. In dit afwegingskader moet duidelijk worden welke zorg noodzakelijkerwijs door de gemeente vergoed moet worden en bij

---

¹ Stichting voor welzijn, zorg en wonen, die sinds 2007 de welzijnsorganisatie voor de inwoners van de gemeente Nijkerk is.

welke zorg dit niet noodzakelijk is. Vergelijkingen tussen wat voor 2015 vergoed werd en wat nu vergoed wordt, kunnen hierbij behulpzaam zijn.

Niet elke vorm van zorg is goede zorg. Om te garanderen dat geleverde zorg ook daadwerkelijk bijdraagt aan het verbeteren van de situatie moet de gemeente zorg vooral uitbesteden aan zorgaanbieders met wetenschappelijk effectief bewezen behandelingen.

Regionale samenwerking

Regionale samenwerking binnen het sociaal domein kan nuttig zijn om administratieve lasten terug te dringen of om specialistische jeugdhulp in te kopen. Cruciaal is dat regionale samenwerking niet leidt tot een gebrek aan overzicht van uitgaven.

Overgang jeugdwet naar WMO

Zorg voor jongeren gaat op 18-jarige leeftijd over van de Jeugdwet naar de WMO. Wij willen dat jongeren op 17-jarige leeftijd automatisch begeleid en voorbereid worden naar de passende zorg vanaf hun 18e jaar. Dit kan ook betekenen dat de huidige zorg voor deze cliënt nog door moet gaan tot een later te bepalen leeftijd.

Kansen voor jongeren

In de afgelopen jaren zijn jaarlijks ongeveer 60 jongeren in Nijkerk zonder diploma van school gegaan. Zij hebben hierdoor een veel kleinere kans op werk. Het CDA wil dat in een samenspel tussen ouders, scholen en gemeente ernaar gestreefd wordt dat alle jongeren een diploma halen. Voor jongeren die zonder diploma de school verlaten, wordt zo snel mogelijk in samenspraak met de leerplichtambtenaar naar een passende oplossing gezocht. Hierdoor nemen hun kansen op de arbeidsmarkt toe en neemt de jeugdwerkloosheid af. Bij hulp voor jongeren is altijd '1-gezin-1-plan' het uitgangspunt. Goede afstemming tussen de verschillende partijen, zoals de leerplichtambtenaar en jeugdzorg, is hierbij cruciaal.

Ook moet voorkomen worden dat kinderen met een achterstand naar de basisschool gaan. Daarom vinden wij voor- en vroegschoolse educatie en leesbevordering belangrijk en is een actieve invulling van het werk van de leerplichtambtenaar belangrijk.

Daarnaast wil het CDA een aantal concrete stappen maken in het beleid van de gemeente over het aanbod op de scholen. Dit begint met meer aandacht voor het omgaan met geld. Vanuit de gemeente moet gestimuleerd worden om mee te doen aan de 'Week van het geld'. Steeds meer mensen raken financieel in de problemen, maar door goede voorlichting op scholen kan deze trend gekeerd worden.

Daarnaast is het belangrijk om jongeren op jonge leeftijd kennis te laten maken met vrijwilligerswerk. Daarom wil het CDA er de komende jaren op inzetten dat de maatschappelijke stage op middelbare scholen behouden blijft en dat er voldoende stageplaatsen beschikbaar komen. Het CDA wil dat de gemeente ook plekken aanbiedt waar jongeren hun maatschappelijke stage kunnen invullen.

Gezonde voeding is belangrijker dan ooit. De gemeente kan hierop sturen, bijvoorbeeld door scholen te attenderen op het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma of door te zorgen dat de jeugdgezondheidszorg de JGZ-richtlijn Voeding en Eetgedrag en de JOGG-aanpak² gebruikt.

Ouderen en eenzaamheid

Ouderen willen en moeten steeds langer thuis wonen. Minder ouderen komen in een verzorgings- of verpleeghuis terecht. Het grote risico hiervan is dat kwetsbare en eenzame ouderen thuis vergeten worden. Er zijn via buurthuizen, kerken en verenigingen veel initiatieven voor ouderen in de gemeente Nijkerk. Ouderen zouden gestimuleerd moeten worden naar deze ontmoetingsplekken te gaan door de gemeente het bestaan hiervan onder de aandacht te brengen. Het CDA wil de komende jaren een 'lokale coalitie tegen eenzaamheid' in het leven roepen. Met steun van het ministerie van VWS kan de gemeente samen met bedrijven, stichtingen, welzijnsorganisaties, overheid, bewoners en culturele organisaties een gericht actieplan opstellen om eenzaamheid tegen te gaan.

Mantelzorgers

Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde en onmisbaar voor onze samenleving. Veel mantelzorgers zijn echter overbelast. Het CDA wil de mogelijkheid tot respijtzorg nadrukkelijker onder de aandacht brengen, bijvoorbeeld via zorg- en welzijnsorganisaties. Omdat mantelzorgers zo'n belangrijke rol spelen in onze samenleving is bezuinigen op de mantelzorgwaardering uitgesloten. Mantelzorgers moeten makkelijk duidelijkheid kunnen krijgen over wat zij van de gemeente mogen verwachten en welke ondersteuning er bestaat. Ook moet de mantelzorger mee kunnen praten bij het bepalen van de zorg en beschouwd worden als een volwaardige partner voor professionele zorgpartijen. Tijdens het keukentafelgesprek moet ook naar de belasting van de mantelzorger worden gekeken.

---

² Jongeren Op Gezond Gewicht

Cultuur

Culturele activiteiten zijn volop aanwezig in de gemeente Nijkerk. Deelname aan culturele activiteiten kan de band tussen inwoners verstevigen en draagt bij aan het gemeenschapsgevoel en het verminderen van eenzaamheid.

Wij vinden het belangrijk dat iedere inwoner zich kan ontwikkelen via muziek, toneel of andere culturele vorming en toegang heeft tot plekken waar kunst en cultuur tot leven komen. Daarom is het belangrijk dat er laagdrempelige voorzieningen voor de beoefening van (amateur-)kunst zijn. De gemeente vervult hierbij een ondersteunende rol.

Het kunnen kennismaken van een breed aanbod aan literatuur en lectuur is van groot belang voor de ontwikkeling van alle inwoners. Het CDA maakt zich dan ook sterk voor het in stand houden van de bibliotheken in Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen.

Evenementen

Evenementen vormen een belangrijk onderdeel van de actieve samenleving. Boerenmaandag, de 'Uut kiek dag' in Nijkerkerveen en de Dorpsdag in Hoevelaken zijn allemaal mooie voorbeelden van initiatieven die ontstaan doordat burgers en ondernemers tijd vrijmaken om dit te organiseren. Wanneer inwoners of ondernemers dit doen, dient de gemeente dit te ondersteunen. Bij vergunningstrajecten stelt de gemeente zich ondersteunend, transparant en betrokken op. De gemeente benadert initiatieven met een 'ja, mits' houding, wat betekent dat de gemeente het initiatief ondersteunt, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om dit niet te doen. Daarnaast moet de gemeente op haar website zorgdragen voor een actuele centrale agenda van de publieke activiteiten.

Integratie

Het CDA hecht aan een goede integratie van nieuwkomers. Met de nieuwe Wet inburgering wordt voor gemeenten hierin een belangrijke rol weggelegd. De nadruk ligt hierbij op taalontwikkeling en meedoen. Door actief te participeren in de samenleving, zoals een passende baan, het volgen van een opleiding of vrijwilligerswerk, wordt integratie bevorderd.

Statushouders en nieuwkomers hebben naast het recht ook de plicht om te integreren in de Nederlandse samenleving en van hen wordt verwacht dat zij zich hiervoor actief inzetten.

Daarbij is integratie wat het CDA betreft meer dan alleen de taal leren. Ook de overdracht van Nederlandse normen, waarden en gebruiken moet centraal staan in het integratieproces. We vinden het belangrijk dat de gemeente zich inzet om statushouders zo lokaal mogelijk te ondersteunen, zodat een verbinding met de woon- en leefomgeving laagdrempelig en dichtbij is.

Armoede

Schulden en armoede zijn één van de meest ontwrichtende omstandigheden in een gezin of huishouden. Daarom wil het CDA dat ondersteuningsmaatregelen, zoals hulp via Schuldhulpmaatje en Sigma, actief onder de aandacht worden gebracht. Bij voorkeur gebeurt dit op plekken waar mensen toch al samenkomen, zoals buurthuizen en bibliotheken. Ook is het realiseren van een inlooppreekuur voor mensen met schulden van belang. Dit alles is erop gericht om mensen te ondersteunen om uit hun schulden te komen. Het CDA wil daarnaast niet bezuinigen op ondersteunende maatregelen voor kinderen in armoede (zoals de regeling 'Meedoen').

2.2. Sport

Het CDA vindt het belangrijk dat inwoners bewegen en daarvan genieten. Sportverenigingen zijn daarbij cruciaal. Binnen sportverenigingen leren jong en oud om samen te werken, om te gaan met teleurstellingen en verantwoordelijkheid te nemen. Er wordt gewerkt aan een gezondere leefstijl, maar ook de sociale contacten die er ontstaan zijn van grote waarde. Daarom willen we dat de gemeente erop inzet dat iedereen kan sporten. Het CDA hecht er waarde aan dat sport voor iedereen toegankelijk is, ook voor de lagere inkomens.

Het CDA hecht dan ook veel waarde aan goede binnen- en buitensportfaciliteiten. Via een eerlijk en transparant subsidiebeleid moet de gemeente ervoor zorgen dat verenigingen gebruik kunnen maken van hoogwaardige sportfaciliteiten, zoals sportvelden en sporthallen. Daarbij dienen er voldoende sportvoorzieningen en accommodaties te zijn voor de verschillende sporten. In het onderhoud moet er sprake zijn van een taakverdeling tussen gemeente en sportvereniging: de vereniging draagt zorg voor klein onderhoud en de gemeente voor het noodzakelijke groot onderhoud van deze faciliteiten. Ook dient de gemeente zorg te dragen voor een goede schoonmaak van de binnensportfaciliteiten.

Sportverenigingen moeten laagdrempelig contact kunnen hebben met de gemeente. Problemen moeten gemakkelijk aangekaart kunnen worden, er moeten korte lijnen zijn tussen

de vereniging en de ambtelijke organisatie en initiatieven van verenigingen worden door de gemeente positief benaderd: niet vanuit een 'nee, tenzij', maar vanuit een 'ja, mits' houding.

Een buitenruimte die uitdaagt

Het CDA ziet ook dat niet iedere inwoner een sport beoefent in verenigingsverband. Steeds vaker sporten en bewegen zowel jongeren als ouderen individueel of in groepsverband in de openbare ruimte. Wij willen inspelen op deze ontwikkeling. De gemeente kan dit stimuleren door zorg te dragen voor een schone, groene buitenruimte met voldoende voorzieningen die uitdagen om te bewegen. Dit kan variëren van skate- en stepvoorzieningen tot mountainbikepaden en fitnesspleintjes. Het burgerinitiatief 'Urban Sports' kan hierbij als uitgangspunt genomen worden. Nieuwe voorzieningen moeten altijd samen met (potentiële) gebruikers ontworpen worden.

Daarnaast dient aandacht te zijn voor het toenemend aantal senioren. Voor hen is sport en beweging van groot belang. De gemeente kan hierop inspelen door te voorzien in goed onderhouden wandel- en fietspaden en laagdrempelige sportvoorzieningen in de buitenruimte, zoals die bijvoorbeeld al bestaat bij de Nije Veste. Voor veel senioren kan een rondje wandelen met de rollator al een belangrijke vorm van beweging zijn. Het CDA wil dan ook dat bij de (her)inrichting van bestaande en nieuwe woonwijken het uitgangspunt geldt, dat deze scootmobiel- en rollator-vriendelijk zijn. Daarnaast moet gezorgd worden voor voldoende bankjes.

Er moet meer aandacht komen voor de speeltuinen, zowel voor de grotere als voor de kleinere. Veel speeltuinen zijn verouderd en leveren niet de uitdaging waar kinderen naar zoeken. Er moet ook gekeken worden of speeltuinen geschikt zijn voor kinderen met een beperking. Plannen hiervoor zouden wat ons betreft samen met kinderen met een beperking ontworpen moeten worden.

3. WONEN EN WOONOMGEVING

De druk op de woningmarkt is groot en vraag en aanbod lopen steeds meer uiteen. Het aanbod aan woningen dat de laatste jaren door nieuwbouw beschikbaar is gekomen, heeft onvoldoende voorzien in de behoefte van diverse doelgroepen. Ook biedt het bestaande aanbod niet genoeg ruimte om aan alle woonwensen te voldoen. De landelijke trend dat de prijzen van koopwoningen sterk zijn gestegen, vergroot de ongelijkheid van kansen. Het CDA wil de komende jaren nieuwbouw inzetten om te voorzien in voldoende woningen voor starters, middeninkomens en senioren.

Lokale invulling / regio

Eerste uitgangspunt voor het CDA is dat tegemoet gekomen wordt aan de behoeften van de eigen inwoners; de gemeente moet alles in het werk stellen dit voor elkaar te krijgen. Nieuwbouwprojecten moeten door lokale makelaars alleen binnen de gemeente Nijkerk worden aangeboden. Groei van de gemeente wordt niet gestimuleerd. Dat betekent niet dat er geen aandacht dient te zijn voor de groei van de gemeente door inwoners van elders, ook op de lange termijn. Afspraken met omliggende gemeenten in de Regio Amersfoort en Regio Foodvalley moeten passen in een evenwichtige verdeling over de gemeenten en zullen de druk vanuit onder meer de Randstad in goede banen moeten leiden. Het CDA is fel gekant tegen het idee van een 'regiostad Amersfoort' waarvan Nijkerk onderdeel zou uitmaken. Iedere gemeente zal een gelijkwaardig aandeel moeten leveren. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar zowel de huidige omvang van de gemeenten als de vrij beschikbare locaties voor woningbouw met als randvoorwaarde dat het landschap zo min mogelijk wordt aangetast.

In de visie van het CDA blijft de gemeente Nijkerk dus een zelfstandige gemeente met behoud van onze eigen identiteit, waarbij lokale keuzes leidend zijn voor de regionale koers.

Woningbouw

Het CDA is voor een jaarlijks bouwtempo van 250 woningen, tenzij nader onderzoek duidelijk maakt dat de lokale behoefte tot een ander tempo moet leiden. Zolang als mogelijk moeten bouwprojecten op inbreidingslocaties gerealiseerd worden en als dat op termijn niet meer voldoende is, dan direct grenzend aan de bestaande bebouwing.

Wij denken aan woningbouw op de volgende plaatsen:

- in het gebied Luxool (vanaf 2030) en het tegenover gelegen gebied waar nu Bronswerk gevestigd is. Op deze locaties is ook hoogbouw mogelijk, wat specifieke invulling voor diverse doelgroepen kan helpen. De locaties zijn ook aantrekkelijk vanwege de ligging nabij het station, wat past bij onze visie dat reizen per openbaar vervoer belangrijk is. Deze ontwikkeling zou wel betekenen dat enkele sportvelden dienen te worden verplaatst. Dit zou ingevuld kunnen worden op het terrein tussen de Oude Amersfoortseweg, de spoorlijn en de Amersfoortseweg.
- bij of in combinatie met ontwikkeling van het (nieuwe) winkelcentrum Paasbos.

- bij Nijkerkerveen; nadat deelplan 3 is afgerond (richting Laakweg) is er nog ruimte tussen de huidige kern en de Amersfoortseweg. Met woningbouw op deze locaties moet verdere bebouwing tussen Nijkerk en Nijkerkerveen worden voorkomen. Behoud van forse groene buffers tussen de kernen is leidend.
- rondom de Havenkom, zowel aan de westelijke als de oostelijke zijde. Het CDA wil dat de gemeente er alles aan doet om de daar gevestigde bedrijven te verplaatsen naar het bedrijventerrein en deze locatie vrij te maken voor woningbouw.

Op basis van het woningmarktonderzoek ligt een belangrijke woonvraag bij de doelgroepen starters, lage- en middeninkomens, spoedzoekers en senioren. Bij de te realiseren projecten moet vooraf duidelijk zijn hoe en in welke mate invulling wordt gegeven aan bouw in het sociale- en middensegment ten behoeve van deze doelgroepen. Het gaat hier om kleinere woningen voor starters, die aansluiten op hun behoeften en ook voor de toekomst makkelijker te behouden zijn voor de lagere prijscategorie, en om passende seniorenwoningen, zodat ook deze groep kan doorstromen uit (te grote) gezinswoningen.

Door het opnemen van een anti-speculatiebeding kunnen deze woningen voor lange termijn voor een specifieke doelgroep beschikbaar blijven. Door de hoge koopprijzen van woningen moeten voor deze doelgroepen ook voldoende huurwoningen worden gerealiseerd. De woningcorporaties hebben hier een rol in en moeten bij de realisatie van sociale huurwoningen actief worden betrokken. Om er zeker van te zijn dat met de reeds vastgestelde verordening de gewenste doelgroepen bereikt worden, willen wij de resultaten periodiek evalueren en zo nodig het beleid bijstellen. Ook is het CDA voorstander van een zelfbewoningsplicht, zodat goedkope woningen terecht komen bij onze inwoners en niet bij beleggers. De gemeente dient waar mogelijk doorstroming binnen de woningmarkt te stimuleren.

Door de vergrijzende samenleving neemt het aantal ouderen en alleenstaanden toe. Het CDA wil dat de gemeente ruimte geeft aan innovatieve woonconcepten, zoals knarrenhofjes of andersoortige woongemeenschappen. Hierbij wonen senioren gezamenlijk in een hofje en is er minstens één gemeenschappelijke ruimte. Elkaar helpen en samen dingen ondernemen

staat centraal in dergelijke woongemeenschappen. Ook combinaties van seniorenwoningen en starterswoningen zijn in dergelijke hofjes mogelijk. Op die manier wil het CDA concreet eenzaamheid tegengaan en invulling geven aan het 'omzien naar elkaar'.

Hoewel een gevarieerd woningbouwprogramma ook in het centrum gewenst is, blijft het CDA aandacht vragen voor huisvesting voor ouderen in het centrum, dicht bij belangrijke voorzieningen.

Mantelzorgwoningen

Om zo lang mogelijk zelfstandig wonen voor senioren mogelijk te maken is het CDA voorstander van een regeling om binnen de familiesfeer een tijdelijke woonvoorziening nabij een bestaande woning toe te staan, om (op termijn) zorg mogelijk te maken. Een leeftijdsgrens wordt hierbij niet aangehouden.

Woningen buitengebied

Het woningaanbod in het buitengebied verplaatst zich bijna volledig naar het hoge segment, waardoor beschikbare woonruimte voor inwoners (en hun kinderen) geen optie meer is. Om die reden wil het CDA gelimiteerd bouwlocaties toewijzen voor binnen het landschap passende kleinschalige bebouwing voor meer huishoudens.

Het verdient anderzijds aanbeveling te onderzoeken of ook in het buitengebied verspreid bouwen zoveel mogelijk voorkomen kan worden en dat nieuwbouw plaatsvindt in aansluiting op bestaande woningconcentraties (ook in het kader van de Rood-voor-Rood-regeling³).

Startersleningen

In de praktijk worden weinig startersleningen verstrekt. Deels wordt dit veroorzaakt door voor de doelgroep onhaalbare koopprijzen. De regeling moet echter voldoende ruimte blijven bieden, zodat de doelgroep een woning kan aanschaffen.

Inspraak

Het CDA hecht grote waarde aan inspraak van inwoners over hun directe leefomgeving. Ruimtelijke plannen worden gemaakt in overleg met omwonenden en belanghebbenden. Om hieraan inhoud te geven moeten zowel de gemeente als de initiatiefnemers omwonenden en belangengroepen betrekken bij de voorbereiding van en de besluitvorming over nieuwbouwprojecten, alsmede bij de inrichting van de openbare ruimte. De ontwikkelaars voeren dit overleg om draagvlak voor hun plannen te verkrijgen, waarbij de gemeente een initiërende en regisserende rol heeft. De gemeente dient erop toe te zien dat dit overleg tussen ontwikkelaars en inwoners op een gelijkwaardige wijze plaatsvindt, waarbij de belangen van de inwoners serieus worden genomen. Het maatschappelijke belang is hierin in alle gevallen leidend boven de commerciële belangen van ontwikkelaars.

---

³ Een regeling waarbij het mogelijk wordt een of meerdere woningen in het landelijk gebied te bouwen. In ruil daarvoor moet een bepaalde oppervlakte aan bedrijfsgebouwen gesloopt worden.

Woonomgeving / leefbaarheid

Naar ons idee is een aantrekkelijke, schone, veilige en goed onderhouden woonomgeving voor iedereen van groot belang. Het goed onderhouden van de openbare ruimte is daar een voorwaarde voor. Hier ligt een gedeelde verantwoordelijkheid bij de gemeente en de samenleving zelf. Allereerst is de gemeente verantwoordelijk om het groenonderhoud op het afgesproken niveau uit te voeren. Helaas gebeurt dit nog niet altijd. Het CDA zal zich blijven inzetten om te zorgen dat het onderhoud van groen- en buurtvoorzieningen op een acceptabel niveau plaatsvindt.

Op klachten van inwoners over het onderhoud van de openbare ruimte dient de gemeente snel te reageren. De gemeente handelt daarbij transparant en houdt inwoners op de hoogte van wat er met de klacht gebeurt. Het CDA is daarnaast voorstander van de wijkschouw, waarbij medewerkers van de gemeente samen met inwoners van een bepaalde wijk langs een aantal specifieke plekken in die wijk gaan. Op deze manier kunnen inwoners letterlijk aan de gemeente laten zien over welke plekken zij vragen en/of klachten hebben.

Wanneer inwoners initiatieven starten om het onderhoud van de openbare ruimte zelf op zich te nemen, dient de gemeente dit actief te ondersteunen.

Hoevelaken

De kern Hoevelaken verdient wat het CDA betreft extra aandacht. Zo is het centrum van Hoevelaken verouderd en dient opgeknapt te worden. Met de nieuwe centrumvisie Hoevelaken is een stap in de goede richting gezet. De gemeente is begonnen met de herinrichting van de pleinen en het creëren van een oversteekplein. De gemeente kan echter niet in haar eentje ervoor zorgen dat het centrum de opwaardering krijgt die het verdient. Daarom moet de gemeente actief in gesprek met vastgoedeigenaren om te zorgen dat ook zij de nodige investeringen voor hun rekening nemen.

Het CDA vindt daarbij dat Hoevelaken recht heeft op een dorps huis dat voldoet aan de eisen van deze tijd. In het vernieuwde dorps huis moet ruimte zijn voor culturele en maatschappelijke activiteiten. Ook jongerencentrum Blits dient hierin een volwaardige plek terug te krijgen. Volgens het CDA bevindt de leefbaarheid zich op bepaalde plekken in Hoevelaken niet op een acceptabel niveau. De gemeente dient een inventarisatie te maken van dergelijke plekken en zich actief in te zetten om de leefbaarheid daar te verbeteren. Dit kan bijvoorbeeld door de omgeving opnieuw in te richten of door pandeigenaren aan te spreken op hun verantwoordelijkheid.

Nijkerkerveen

Met de oplevering van 't Veensche Hart en het dorpsplein zijn er de afgelopen jaren mooie stappen gezet in Nijkerkerveen. Er zijn daarnaast veel ontwikkelingen op het gebied van de woningbouw. Het CDA pleit ervoor om woningen in Nijkerkerveen in eerste instantie voor Nijkerkerveeners te bestemmen om zo doorstroming op de lokale woningmarkt tot stand te brengen en vervolgens voor andere inwoners van de gemeente.

Daarnaast hecht het CDA eraan dat de forse groene buffers om Nijkerkerveen behouden blijven. Dit draagt bij aan het behoud van de eigen identiteit van Nijkerkerveen en aan de leefbaarheid in het dorp.

Ook verdienen verkeerssituaties in Nijkerkerveen aandacht. Bepaalde wegen, zoals de Buntwal of de Oosterveenstraat zijn zo smal dat het voor het aanwezige verkeer lastig is om elkaar te passeren. De gemeente dient onwenselijke verkeerssituaties samen met inwoners van Nijkerkerveen in kaart te brengen en aan te pakken.

Landschap

De gemeente Nijkerk kent een grote diversiteit aan gebieden. De Polder Arkemheen en de omringende polders, Appel, Slichtenhorst, het Hoevelakense Bos, de buurtschappen (dus ook de Achterduijst, Achterhoek, Veenhuis en Palissaden) en het oostelijk deel zijn waardevolle cultuurhistorische landschappen. Ook de gebieden tussen de kernen hebben bijzondere kwaliteiten.

Het CDA wil het buitengebied vooral vitaal en open houden en het natuurlijke karakter bewaren. In het buitengebied moet ruimte zijn voor landbouw, natuur en recreatie. Een goede balans is nodig voor het in stand houden van deze gebieden. Boeren zijn van groot belang als beheerders c.q. verzorgers van het landschap. Het CDA is terughoudend met bouw van extra woningen in deze gebieden. We willen stimuleren om vrijkomende agrarische bebouwing zo snel mogelijk op te ruimen om verrommeling te voorkomen. We zijn terughoudend met het aanleggen van zonnevelden; eerst op daken van gebouwen en op restgronden.

Mobiliteit

Door de groei van Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken én het uitblijven van de herinrichting van de knooppunten Hoevelaken en Barneveld blijft de druk op ons wegennet hoog. Veiligheid blijft een punt van aandacht en het CDA zal in overleg met onze inwoners onveilige situaties in beeld en onder de aandacht brengen. We willen het gebruik van de fiets stimuleren door aandacht te hebben voor het verbeteren van het fietsnetwerk en kruisingen, waarbij doorgaande fietsroutes beter herkenbaar moeten worden. Bij de winkelcentra en in het centrum willen we voldoende ruimte om fietsen te stallen.

Het CDA hecht waarde aan een goede en veilige verkeersafwikkeling in de binnenstad van Nijkerk. Daarom zetten wij kanttekeningen bij het idee dat de binnenstad vooral autoluw moet worden gemaakt. Zo zien we dat de nieuwe kruispunten in de binnenstad door veel inwoners als onveilig worden ervaren. In samenwerking met omwonenden en belanghebbenden dienen de recente wijzigingen aan de kruispunten heroverwogen te worden.

Ook zal het autoluw maken van de Torenstraat invloed hebben op de bereikbaarheid van het centrum van Nijkerk met de auto. Het weren van auto's in het centrum leidt daarnaast tot meer verkeersdruk in de omliggende wijken, zoals in de Oranjebuurt en het gebied ten oosten van de Torenstraat, zoals de Prof. Eijkmanstraat. Dit is wat het CDA betreft niet wenselijk. Verkeer terugdringen op de wegen in de binnenstad is alleen mogelijk wanneer er voor het verkeer alternatieve mogelijkheden beschikbaar zijn. Deze zijn er op dit moment nog niet. Bij de herinrichting van het Kerkplein dient hiermee uitdrukkelijk rekening gehouden te worden.

Voor het parkeren in de binnenstad kiest het CDA voor een mix van parkeren op grondgebonden parkeerplaatsen en parkeren achter de slagboom in garages, waarbij de tarieven zo laag mogelijk gehouden worden, ook als die niet kostendekkend zijn.

Het CDA blijft terughoudend bij een mogelijk aanleg van een rondweg aan de oostelijke zijde van Nijkerk. Een oostelijke rondweg zal een aanzuigende werking hebben op sluipverkeer tussen de A30, de A28 en Flevoland. Bij uitbreiding aan de oostkant van Nijkerk (woningbouw Luxool) kiest het CDA voor een verbeterde binnenstedelijke ontsluiting. Om de doorstroom van de N301 nog verder te verbeteren, kan het instellen van een groene zone en maatregelen om vrachtverkeer te weren een oplossing zijn.

Door de groei van Hoevelaken ontstaan ook hier steeds meer verkeersproblemen. De druk op de Koninginneweg neemt alsmaar toe. Het CDA wil bij de ontwikkeling van Middelaar-Oost een plan om het verkeer goed te regelen.

4. WERK, BEDRIJVEN, WINKELS, DUURZAAMHEID EN RECREATIE

4.1. Economie en bedrijfsleven

Werk versterken

Het CDA wil binnen de gemeente zorgdragen voor het versterken van de werkgelegenheid. Daarom willen we kritisch zijn welke bedrijven zich mogen vestigen op onze bedrijventerreinen. De beschikbare terreinen bieden vooralsnog voldoende ruimte voor vestiging. Bedrijven die veel ruimte innemen, maar weinig werkgelegenheid opleveren, zoals distributiecentra, moeten geweerd worden.

De gemeente moet zich daarnaast inzetten om hoogwaardige innovatieve bedrijven, duurzame start-ups en de daarmee gepaard gaande werkgelegenheid aan te trekken. Hierin is samenwerking met de lokale bedrijvenkringen, de Regio Amersfoort en ondernemers de sleutel tot succes.

De bestaande werkgelegenheid kan ook versterkt worden. In de gemeente Nijkerk is veel vraag naar MBO-geschoold personeel. De gemeente Nijkerk moet zich inzetten om de aansluiting tussen vraag en aanbod van personeel te realiseren. De Food Academy Nijkerk is hiervoor een mooi begin. In overleg met bedrijven en lokale onderwijsinstellingen moet worden gekeken of ook andere bedrijfstakken zich hierbij kunnen aansluiten.

De economie verandert snel. De veerkracht van de lokale economie moet worden versterkt om te voorkomen dat werknemers de nieuwe ontwikkelingen niet bij kunnen houden en thuis komen te zitten. Daarom moet de gemeente, in samenwerking met ondernemersverenigingen en bedrijvenkringen, actief inzetten op het promoten van regelingen en subsidies die beschikbaar zijn voor het 'leven lang ontwikkelen'. Voorbeelden hiervan zijn de SLIM-subsidie⁴ en landelijke omscholingsregelingen.

Het CDA is geen voorstander van het verhogen van de belastingen voor onze lokale ondernemers.

Werkloosheid en re-integratie

Het CDA vindt het belangrijk dat iedereen die dat kan naar vermogen werkt. In onze samenleving mogen we niemand 'langs de kant' laten staan. Wij geloven namelijk dat werk

---

⁴ Stimuleringsregeling voor leren en ontwikkelen in mkb-ondernemingen van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

belangrijk is voor het geluk van mensen. Werk levert sociale contacten op en zorgt ervoor dat mensen ervaren dat zij van betekenis zijn.

Het CDA wil daarom inzetten op re-integratie van mensen in de bijstand. Hiervoor moeten alle mensen die aanspraak maken op bijstand in beeld zijn en moet er met hen een traject ontwikkeld worden naar (deeltijd) werk, vrijwilligerswerk of bijscholing. De gemeente kan dit realiseren door samen te werken met lokale en regionale bedrijven en onderwijsinstellingen binnen Regio Foodvalley en Regio Amersfoort.

Voor sommige mensen is de afstand tot de arbeidsmarkt zo groot, dat het lastig is om in te stromen in 'regulier' werk. Ook deze mensen mogen niet aan de kant blijven staan. Hierbij is maatwerk nodig; deeltijdwerk, vrijwilligerswerk of andere vormen van dagbesteding kunnen ervoor zorgen dat deze mensen toch volwaardig mee kunnen doen in de samenleving.

Toekomstbestendige centra

Het CDA wil dat de gemeente in de verschillende centra een ondernemersklimaat creëert dat toekomstbestendig is. De gemeente kan dit realiseren door de juiste randvoorwaarden te scheppen voor het winkelbestand. Zo kan leegstand worden tegengegaan door het op specifieke plekken mogelijk te maken woningen te maken van voormalige winkels. In de praktijk zien we dat pandeigenaren maar beperkt van deze mogelijkheid gebruik maken. Het CDA wil dat de

gemeente deze mogelijkheid actief gaat promoten bij vastgoedeigenaren, maar ook met hen in gesprek gaat om eventuele obstakels in beeld te brengen en waar mogelijk weg te nemen.

Naast bestemmingswijzingen kunnen ook pop-up stores en combinaties van een webwinkel met een fysieke winkel kansen bieden. De gemeente speelt hierin een ondersteunende rol en probeert obstakels voor dergelijke initiatieven actief weg te nemen. Daarnaast dient de gemeente evenementen in de centra te ondersteunen. Zij dragen eraan bij dat het aantrekkelijk wordt om de centra te bezoeken. Samenwerking tussen winkeliers is hierbij noodzakelijk.

Buitengebied

Ondernemers in het buitengebied moeten kunnen ondernemen. Agrarische bedrijven zijn een belangrijke economische drager van het buitengebied. Zij moeten daarom de ruimte houden hun bedrijfsactiviteiten te kunnen uitoefenen. Het huidige agrarische gebied moet beschikbaar blijven voor deze sector, zodat er ruimte blijft voor economisch rendabele gezinsbedrijven. Nevenactiviteiten ten behoeve van een rendabele bedrijfsvoering voor agrarische bedrijven kunnen worden ontplooid, voor zover die passen in de bestaande bebouwing en de omgeving en geen hinder voor omwonenden veroorzaken. Meer ruimte voor recreatie en toerisme is hierbij mogelijk. Bij functieverandering in het buitengebied is ruimhartig maatwerk noodzakelijk.

4.2. Duurzaamheid

Voor het CDA is rentmeesterschap een kernwaarde. Wij willen de aarde op een goede manier doorgeven aan volgende generaties. Rentmeesterschap moet en kan juist lokaal, dicht bij de mensen, ingevuld worden.

Met elkaar vormen we de mensen die energie gebruiken om onze huizen te verwarmen, onze bedrijven te laten draaien en ons te verplaatsen. Om te voorkomen dat we de aarde verder uitputten, moeten we het gebruik van niet-hernieuwbare grondstoffen sterk verminderen en uiteindelijk stoppen. In 2050 moet de gemeente Nijkerk in zijn geheel energieneutraal zijn, waarbij het CDA ervoor kiest om de verantwoordelijkheid en de uitvoering zo laag mogelijk in de samenleving neer te leggen.

De omslag naar duurzame energiebronnen en grondstoffen is een omslag die diep ingrijpt in het leven van mensen. Dit proces moet zorgvuldig gebeuren, waarbij haalbaarheid, houdbaarheid en betaalbaarheid belangrijke pijlers zijn.

Zonnevelden

Een belangrijk deel van de duurzame energie zal door middel van zonnepanelen opgewekt moeten worden. Het CDA kiest er nadrukkelijk voor zonnepanelen in eerste instantie op daken en restgronden te plaatsen en niet op grond in ons kostbare buitengebied. Wij zien daarvoor veel kansen, zoals onder andere op daken van huizen en bedrijfsgebouwen, restgronden langs snelwegen, parkeergarages en stations. Door hier prioriteit aan te geven kan het buitengebied zo lang mogelijk ontzien blijven en kan door technische innovatie het aantal zonnepanelen dat wel als zonneveld aangelegd moet worden beperkt blijven. De gemeente moet zich inzetten om te bewerkstelligen dat het elektriciteitsnetwerk wordt aangepast voor veel kleinschalige opwekkingsinstallaties.

Financieel zijn (grootschalige) zonnevelden aantrekkelijker dan het leggen van zonnepanelen op daken en restgronden. Om te voorkomen dat dit leidt tot het plaatsen van zonnevelden in het buitengebied, terwijl de daken en restgronden onbenut blijven, moet de gemeente zich inzetten om subsidies bij het Rijk te verkrijgen om het financiële tekort bij restgronden en daken af te dekken. Het buitengebied kan dan behouden blijven voor de noodzakelijke voedselproductie van onze agrariërs. Verder kan het ook zijn recreatieve waarde behouden.

Windmolens

Windmolens kunnen een belangrijke rol spelen in het opwekken van duurzame energie. Het CDA is dan ook voorstander van het toestaan van kleine windmolens in het buitengebied. Het plaatsen van grote windmolens kan een grote impact hebben op de gezondheid, biodiversiteit

en leefbaarheid in de directe omgeving. Bij het plaatsen van windmolens wil het CDA deze effecten nadrukkelijk meewegen, waarbij plaatsing in een directe woonomgeving niet mogelijk is.

Participatie

Voor veel inwoners liggen er nu al kansen om te verduurzamen, voor het isoleren van het eigen huis, het plaatsen van zonnepanelen of het ontsteden van tuinen. Via voorlichting en promotie moet de gemeente inwoners enthousiast maken om hier invulling aan te geven.

Als er windmolens of zonnevelden gerealiseerd worden in de gemeente Nijkerk, wil het CDA dat de rendementen hiervan niet naar investeerders of het buitenland vloeien, maar terecht komen bij onze eigen inwoners. Daarom willen wij dat in die gevallen minimaal 50% lokaal eigendom is. Daarnaast wil het CDA dat diegenen die impact ervaren van de windmolen of het zonneveld ook meedelen in de winst die deze oplevert, bijvoorbeeld via een omgevingsfonds. Om te garanderen dat de omgeving direct betrokken wordt, is het CDA voorstander van het hanteren van de maatschappelijke tender. Hierdoor ontstaat draagvlak in de samenleving en zal de benodigde versnelling bereikt worden.

Een gemeente met voorbeeldfunctie

Daarnaast moet de lokale overheid het goede voorbeeld geven. Er moet een investeringsplan worden opgesteld om de gemeentelijke gebouwen, het maatschappelijk vastgoed en de overige gebouwen voor 2035 energieneutraal te maken. Daarnaast kan de gemeente Nijkerk het goede voorbeeld geven door de CO₂-prestatieladder op te nemen in haar aanbestedingsbeleid, op basis van het principe van de circulaire economie diensten af te nemen en in 2026 100% van haar energieverbruik duurzaam in te kopen.

Regionale samenwerking

Het CDA wil binnen de Regionale Energiestrategie (RES)⁵ een goede balans voor wat betreft inbreng en aandeel van de andere regiogemeenten. Samen optrekken bij aanbesteding creëert een goede mogelijkheid om kosten te reduceren.

Gas

In het landelijke Klimaatakkoord staat opgenomen dat we op termijn 'van het gas af' moeten (de warmtetransitie). De gemeenten spelen een grote rol in de uitvoering ervan. Het CDA is terughoudend met het ontkoppelen van de bestaande bebouwing van het gasnet, aangezien nog veel onduidelijkheid is over de kosten en consequenties hiervan. Eerste experimenten met het aardgasvrij maken van wijken hebben nog niet positief uitgedraaid. Daarom leggen wij de nadruk op het gasloos bouwen van nieuwbouwwoningen. We willen daarnaast dat de gemeente bij de warmtetransitie de huidige gasinfrastructuur behoudt voor het gebruik van groengas, waterstof of andere mogelijke alternatieven. Daarnaast mag de energietransitie

---

⁵ Onderdeel van het Klimaatakkoord (2019), de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs (2015).

door verkeerde keuzes niet ten koste gaan van verspilling van grondstoffen, zoals het gebruik van biomassa.

4.3. Recreatie

In de gemeente Nijkerk moet voldoende aanbod zijn om te recreëren. Voor onze eigen inwoners, maar ook voor het aantrekken van toerisme. De afgelopen jaren is het toerisme in de gemeente Nijkerk toegenomen. Het CDA wil profiteren van deze trend en de recreatieve mogelijkheden uitbreiden.

Strand Hulckesteijn is enkele jaren geleden herontwikkeld en opgewaardeerd. Het is zaak dat de gemeente een gerichte promotie van betrokken ondernemers zal ondersteunen, zodat dit gebied zich nog meer zal ontwikkelen tot een aantrekkelijke plek om te recreëren.

De gemeente moet daarnaast de komende jaren in samenspraak met inwoners, ondernemers en experts onderzoeken hoe de (fiets-)verbinding tussen het randmeer en de binnenstad verbeterd en aantrekkelijker gemaakt kan worden.

Klompenspaden in het buitengebied kunnen in overleg met grondeigenaren worden uitgebreid.

In het aantrekken van toerisme en het vergroten van de recreatieve mogelijkheden in de gemeente kan de Havenkom een rol spelen. Door het verplaatsen van de aanwezige bedrijven kan een aantrekkelijke omgeving worden gecreëerd. Ook het bezoeken van de Havenkom door de pleziervaart kan hierdoor een impuls krijgen. De gemeente kan deze pleziervaart extra stimuleren door het mogelijk te maken dat de openingstijden van de brug en de sluis verruimd worden. Bediening via een centrale post is hierbij een optie. Tot slot moet er ruimte worden gemaakt in de Havenkom voor passende voorzieningen, elektriciteit en boxen om recreatie van en naar het randmeer te faciliteren.

5. LEEFBAARHEID, VEILIGHEID EN HANDHAVING

Een schone en veilige wijk

Iedereen wil wonen in een veilige, schone en plezierige wijk. Dit gaat niet vanzelf. Hiervoor is het handhaven van de openbare orde, een hoge kwaliteit van de leefomgeving, maar ook saamhorigheid en alertheid in de wijk nodig. Het CDA wil dat bewoners betrokken zijn en zich betrokken voelen bij de straat en de buurt waarin ze wonen. Daarnaast is het belangrijk dat de gemeente dicht bij de inwoner staat. Voor inwoners moet duidelijk zijn waar zij terecht kunnen met klachten over overlast of vandalisme, maar ook dat deze klachten serieus genomen worden. Richting inwoners moet altijd duidelijk gecommuniceerd worden hoe en wanneer hun klacht behandeld wordt. Overlast wordt niet getolereerd. De gemeente moet in samenwerking met inwoners, handhaving, politie en eventueel andere partners zorgen dat overlast snel en adequaat aangepakt wordt.

Een wijkgerichte aanpak van overlast

Overlast in de eigen wijk heeft een grote impact. Het aanpakken van deze overlast en het handhaven van de openbare orde is een taak van gemeente en politie. Het CDA vindt een goede bekendheid, zichtbaarheid en benaderbaarheid van de wijkagent essentieel. Daarom wil het CDA dat de gemeente samen met de politie onderzoekt of spreekuren van de wijkagent, zoals deze nu in Paasbos plaatsvinden, ook breder in de gemeente kunnen worden ingezet.

Omdat de bezetting van de politie beperkt is, heeft zij niet altijd tijd om aandacht te besteden aan iedere overlastsituatie waar inwoners mee te maken krijgen. Daarom wil het CDA Boa's wijkgericht inzetten. Door de plaatsing van slagbomen in het centrum kan handhaving op het parkeren worden verminderd. De hierdoor beschikbaar komende capaciteit moet worden ingezet om wijkgericht op te treden in overlastsituaties.

Wanneer overlast zich voordoet moet een wijkgericht plan van aanpak worden opgesteld om de overlast tegen te gaan. Hiervoor is samenwerking tussen politie, handhaving, inwoners en eventueel zorgverleners en/of jeugd- en jongerenwerk essentieel. Verdergaande maatregelen zoals (eventueel mobiele) camera's en slimme Mosquito's⁶ kunnen een sluitstuk zijn van deze aanpak.

Voor een echt effectieve aanpak is samenwerking met buurtbewoners nodig. WhatsApp-groepen waarin buurtbewoners elkaar attent maken op veiligheidszaken die in hun buurt spelen en waarin voor specifieke situaties direct contact kan worden gelegd met handhaving,

---

⁶ Een geluidsapparaat dat tonen van een hoge frequentie uitzendt, die vrijwel alleen jongeren tot ongeveer 25 jaar kunnen horen. Over het algemeen worden deze tonen door de mensen die het kunnen horen als vervelend ervaren.

kunnen hierbij een rol spelen. Daarom wil het CDA dat het 1000-ogen project⁷ c.q. buurpreventie de komende vier jaar actief gepromoot wordt door de gemeente. Toegewerkt moet worden naar een 100% dekking voor de gemeente. Dit draagt naast het tegengaan van overlast ook bij aan het tegengaan van andersoortige criminaliteit, zoals inbraken.

Vernielingen in de openbare ruimte moeten zo snel mogelijk worden hersteld. Om inwoners bewust te maken van de impact van vandalisme moet driemaandelijks een overzicht van de gemaakte herstelkosten worden gepubliceerd.

Cameratoezicht

Het CDA wil dat cameratoezicht een mogelijkheid is om in te zetten op plekken met langdurige ernstige overlast of op plekken die als onveilig worden beschouwd. Cameratoezicht werkt preventief, draagt bij aan de veiligheidsbeleving en ondersteunt de opsporing van daders. Daarom moet er in ieder geval permanent cameratoezicht op de stations Nijkerk en Hoevelaken zijn en mobiel cameratoezicht op plekken waar sprake is van tijdelijke overlast.

Het CDA wil dat de gemeente de komende jaren samen met politie onderzoekt of het mogelijk is om ANPR-camera's⁸ op de uitvalswegen van de gemeente te plaatsen.

Ondermijning

Ondermijning is criminaliteit die de bovenwereld met de onderwereld vermengt, hetgeen onze rechtsstaat aantast. Drugsdumpingen in een bos, agrariërs die onder bedreiging of chantage een schuur moeten afstaan voor drugsproductie, winkels waar je nooit een klant ziet of een drugslab midden in een woonwijk. Het zijn zomaar voorbeelden van ondermijning die in onze gemeente (kunnen) voorkomen. Dat moeten we stoppen. De gemeente heeft een grote rol bij het aanpakken van of onderzoek (laten) doen naar gesignaleerde ondermijnende activiteiten of verdachte situaties. Wij willen dat de gemeente samen met politie, Belastingdienst en andere organisaties optrekt om ondermijning tegen te gaan.

De mogelijkheid om misstanden anoniem te kunnen melden kan de bereidheid onder bewoners vergroten. Toch zijn veel inwoners nog niet bekend met het gemeentelijke meldpunt. De gemeente moet dit meldpunt de komende jaren actief promoten.

Drugsbeleid

De afgelopen jaren is het drugsgebruik in de gemeente gestegen. Daarom zijn allereerst preventieve acties nodig. Het CDA ziet een taak voor de gemeente in een actief voorlichtingsbeleid over de gevolgen en gevaren van alle vormen van drugsgebruik, voor alle leeftijdscategorieën. Voorlichting op scholen, in samenwerking met StopDrugsNijkerk⁹ is hierbij cruciaal.

---

⁷ Buurtbewoners maken via een WhatsApp-groep elkaar attent op veiligheidszaken die in hun buurt spelen

⁸ Camera's met kentekenherkenning verbonden met de bestanden van de politie

⁹ Samenwerking van verschillende werkgroepen in de gemeente Nijkerk die zich bezighouden met drugspreventie en drugshulpverlening

Toch is het lastig helemaal te voorkomen dat inwoners in aanraking komen met drugs. Wanneer dit het geval is, is een goede begeleiding naar zorg belangrijk. De gebiedsteams spelen hierin een grote rol.

Wanneer zorg verleend is, dient er een goede afstemming te zijn tussen de gemeentelijke gebiedsteams en de verslavingszorg om op die manier een terugval zoveel mogelijk te voorkomen.

Een coffeeshop binnen de gemeentegrenzen past niet bij het doel om het drugsgebruik te ontmoedigen. Daarom moet het nul-beleid, te weten het weigeren van nieuwe vestigingen van coffeeshops in de gemeente, worden gehandhaafd.

Brandweer

Het CDA vindt aandacht voor het op peil houden van de inzet en vakbekwaamheid van de brandweer van groot belang, inclusief de inzet van voldoende vrijwilligers. De aanrijtiden voor brandweer en ambulance moeten gewaarborgd zijn. De gemeente dient een gericht beleid op te zetten om voldoende mensen te interesseren voor dit vak.

6. LOKAAL BESTUUR

Gemeentelijke organisatie

De gemeentelijke organisatie moet duidelijk, transparant en slagvaardig zijn. De gemeente is dienstbaar aan de samenleving en is er voor inwoners en ondernemers. Inwoners en ondernemers behoren actieve medewerking en goede, tijdige en begrijpelijke informatie te krijgen. Inwoners en ondernemers moeten echt kunnen meedenken, meepraten en meebeslissen in het gehele proces. Hierbij is het ook belangrijk om inwoners en ondernemers regelmatig een terugkoppeling te geven.

De gemeente moet om bepaalde zaken gerealiseerd te krijgen goed onderhandelen met hogere overheden. Denk hierbij aan het verkrijgen van subsidies of het versoepelen van wet- en regelgeving. Het CDA heeft korte lijnen met de provinciale en landelijke CDA-fractie, zodat we zaken snel kunnen aankaarten en aanpakken.

Participatie

De samenleving wil meer ruimte voor maatschappelijk initiatief en minder overheid. Dat past bij het CDA. Wij staan midden in de samenleving, midden tussen de mensen, we spreken met hen en weten wat er leeft. Bij het CDA staat het belang van u en van de samenleving voorop. Dat is ons vertrekpunt bij de politieke discussie.

Als CDA-fractie zijn wij een aanspreekpunt voor onze inwoners en gaan wij regelmatig in gesprek en op bezoek bij inwoners en bedrijven. Bij raadsvoorstellen halen wij de informatie uit de samenleving op en wij passen hoor en wederhoor toe. Deze werkwijze blijven wij ook in de toekomst voortzetten.

Participatie betekent voor het CDA niet per definitie het opzetten van grootschalige participatietrajecten met daar aan gekoppeld een grote inzet van ambtenaren. Dit kan ook kleinschaliger plaatsvinden met bijvoorbeeld 'ambtenaren de wijk in' of andere vormen van kleinschalig overleg. Het CDA is daarnaast voorstander van het *Right to Challenge*. Met dit 'uitdaagrecht' kunnen inwoners en ondernemers taken van overheden overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen. Inwoners en ondernemers krijgen met dit recht daadwerkelijk de mogelijkheid om hun idee te gaan uitvoeren. Denk hierbij aan het beheer van de openbare ruimte of vernieuwende activiteiten in het jongerenwerk.

Financiën

We willen dat de gemeente zich als een goede rentmeester gedraagt en dus zorgvuldig omgaat met de financiële middelen die voorhanden zijn. Onze uitgangspunten voor het financieel beleid zijn zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten.

De gemeentefinanciën staan fors onder druk. Overschrijdingen bij de jeugdzorg en WMO vormen hiervan de hoofdoorzaak. Het terugdringen hiervan moet de hoogste prioriteit hebben. Het CDA wil dat de gemeente alleen de Rijksinkomsten inzet voor die taken die we van de

Rijksoverheid krijgen. Er is daarom een hogere bijdrage van de Rijksoverheid nodig, maar ook voor de gemeente ligt er een duidelijke taak dit op orde te krijgen.

Nu de middelen beperkt voorhanden zijn, moeten we terughoudend zijn met het aangaan van langjarige financiële verplichtingen. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie. Het CDA leeft niet bij de waan van de dag. Wij staan voor een beheerst en verantwoord uitgavenpatroon, dat ook op lange termijn houdbaar is. Wij willen voldoende buffers om financiële tegenvallers op te vangen zonder direct de rekening bij onze inwoners neer te leggen. Ook dat is rentmeesterschap, één van onze kernwaarden.

De beschikbare middelen moeten zoveel mogelijk rechtstreeks ten goede komen aan onze inwoners. Dat kan door lastenverlichting of door de voorzieningen voor onze inwoners te verbeteren. Denk daarbij aan zorg voor mensen, sportvoorzieningen, het onderhoudsniveau, het voorzieningenniveau in de verschillende kernen, et cetera. Het CDA kiest dus nadrukkelijk niet voor hogere uitgaven door uitbreiding van het aantal ambtenaren, maar voor direct investeren in de samenleving.

Het CDA wil zo laag mogelijke lokale lasten en kostendekkende tarieven voor afgenomen diensten. Bij economische voorspoed mogen lokale belastingen, zoals de onroerende zaakbelasting, niet worden verhoogd. Als gemeentelijke inkomsten teruglopen, moet eerst worden bezuinigd, waarbij de samenleving zo lang mogelijk wordt ontzien.

Bestuurscultuur

Onze raadsleden zijn eerst en vooral volksvertegenwoordigers. Dat betekent dat zij midden in de samenleving staan en daarvan een afspiegeling vormen. CDA-politici zijn steeds bereid om verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid.

Het CDA wil een slagvaardige gemeentelijke overheid, met een passende, deskundige, efficiënte en effectief opererende ambtenarenorganisatie, die zich richt op haar kerntaken. Wij zijn geen voorstander van uitbreiding van het aantal ambtenaren. De overheid moet vooral een regierol en minder een uitvoerende rol vervullen. Het doel daarbij is de sociale samenhang in de samenleving zoveel mogelijk te stimuleren en te borgen. De overheid moet vooral faciliteren en waar nodig een vangnet zijn voor mensen in een kwetsbare positie.

De gemeente Nijkerk moet de communicatie met haar inwoners de hoogste prioriteit geven. De overheid moet handelen vanuit het besef dienstbaar te zijn aan en voor haar inwoners.

Het CDA vindt dat de gemeente Nijkerk een zelfstandige Gelderse gemeente moet blijven. Een gemeente die naar behoefte voor verschillende diensten met verschillende regio's samenwerkt om zo optimaal aan die behoefte te kunnen voldoen. Daarbij staat het behouden van de eigen identiteit voorop.